DIPLOMATSKI ZVEZEK

št. 18
maj 2026

Obiskovalci dneva odprtih vrat z ministrico Fajon, 19. maj 2026
Avtor: MZEZ

"Diplomacija so predvsem ljudje. Vsak dosežek, vsak uspešen projekt, vsaka zahtevna pogajanja in vsak korak naprej so rezultat skupnega dela, medsebojnega zaupanja ter izjemne predanosti celotne ekipe."

Tanja Fajon
ministrica za zunanje in evropske zadeve

UVODNIK

Drage bralke in dragi bralci,

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve je ob letošnjem dnevu slovenske diplomacije prvič podelilo plakete in pohvale zaposlenim v diplomatski in konzularni službi za izjemne dosežke, strokovnost in predano delo v zahtevnih okoliščinah doma in po svetu. Čestitke vsem odlikovanim sodelavcem!

Spremljajoče aktivnosti so vključevale tudi dan odprtih vrat ministrstva, ki ga je obiskalo lepo število obiskovalcev. Veseli smo, kadar lahko svoje delo predstavimo javnosti. Ob 35. obletnici slovenske države – in s tem tudi slovenske diplomacije – smo k skupnemu razmišljanju o slovenski diplomaciji povabili nekdanje slovenske veleposlanice in veleposlanike, ki so vsak na svoj način prispevali k nastanku naše države in diplomacije. V treh srečanjih smo odstrli zakulisje marsikaterega slovenskega diplomatskega uspeha in priložnosti.

Eden takšnih uspehov je nedvomno svetovni dan čebel, 20. maj. Med drugim ga zaznamujemo tudi z mednarodnimi forumi, ki ponujajo platformo za izmenjavo znanja o čebelarstvu in opraševanju. Poročamo z letošnjega, ki je potekal v Mariboru, in sicer o znanosti, inovacijah in politiki za trajnostno prihodnost. Ob 25. obletnici podpisa Sporazuma o vprašanjih nasledstva razmišlja kolega Roman Weixler. Ta sporazum, ki pomeni potrditev razpada SFRJ, se še vedno sooča z velikimi izzivi pri udejanjanju sprejetih zavez in obveznosti. Preberite, zakaj je tako in kakšna je bila in je še vloga Slovenije pri tem.

Za nami so še eni uspešno zaključeni dnevi LAK, ki so tokrat izstopali po res odlični udeležbi, znanstvenih temah in poglabljanju partnerstva. BSF poroča o svojem sodelovanju v odmevnem projektu Future 500, usmerjenem v oblikovanje evropskega ekosistema v podporo najperspektivnejšim podjetjem. Dan Evrope smo zaznamovali z udeležbo na teku trojk, na katerem so bile ekipe sestavljene iz predstavnikov MZEZ, diplomatskega zbora in partnerskih ustanov s področja uradne razvojne pomoči. S Filipinov poročamo o uspešni predstavitvi Alme Karlin in njene poti po jugovzhodni Aziji. Predstavljamo pa tudi nekaj drobcev iz zgodovine Vile Podrožnik, ki je zaradi svoje bližine med najbolj priljubljenimi protokolarnimi objekti tudi za diplomatska srečanja.

Naj bo pomlad še lepša ob prebiranju tokratne izdaje Diplomatskega zvezka.

Veleposlanica Sabina R. Stadler, odgovorna urednica

VSEBINA

- 22. maj - dan slovenske diplomacije
- 35 let samostojne Slovenije - diplomatski spomini
- Mednarodni forum o čebelah
- 9. dnevi Latinske Amerike in Karibov
- Dan Evrope in tek trojk za solidarnost
- Razmišljamo: 25 let od podpisa sporazuma o nasledstvu
- Blejski strateški forum: Projekt Future 500
- Bilo je...: Vila Podrožnik
- DKP-tokrat izbrano: Veleposlaništvo Manila
- Zadnja stran

DAN SLOVENSKE DIPLOMACIJE

Dan slovenske diplomacije je vsako leto priložnost za razmislek o vlogi slovenske zunanje politike in diplomacije pri utrjevanju položaja Republike Slovenije v mednarodni skupnosti. 22. maja 1992, ko je pred sedežem Organizacije združenih narodov prvič zaplapolala slovenska zastava, je Slovenija postala članica te pomembne mednarodne organizacije. Članstvo in delovanje Slovenije v Organizaciji združenih narodov sta za slovensko diplomacijo izjemnega pomena, zato na ta datum zaznamujemo dan slovenske diplomacije.

Letošnja prireditev ob dnevu slovenske diplomacije, ki je potekala v dvorani Borisa Pahorja, je bila še posebej slovesna in simbolna. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve je namreč prvič podelilo plakete in pohvale zaposlenim v diplomatski in konzularni službi za izjemne dosežke, strokovnost in predano delo v zahtevnih okoliščinah doma in po svetu.

Gostje dneva slovenske diplomacije / Avtor: MZEZ

Plaketo za izjemne delovne uspehe je na predlog ministrice za zunanje in evropske zadeve Tanje Fajon od predsednika Vlade Republike Slovenije že prejel veleposlanik Samuel Žbogar, vodja Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Organizaciji združenih narodov v New Yorku. Pod njegovim vodstvom je ekipa Stalnega predstavništva Republike Slovenije ob tesni podpori projektne skupine za Varnostni svet v Ljubljani izjemno uspešno izvajala članstvo Slovenije v Varnostnem svetu Organizacije združenih narodov.

Plakete za dolgoletno strokovno delo in izjemne delovne uspehe so prejeli veleposlanica Mateja Prevolšek za požrtvovalno in predano delo na vojnem območju, veleposlanik Bogdan Batič za učinkovito delo v posebej oteženih razmerah ter nesebično pomoč slovenskim državljanom, veleposlanik Igor Jukič za delo v posebej zahtevnih in nevarnih okoliščinah ter veleposlanica Natalia Al-Mansour za uspešno organizacijo množične vrnitve slovenskih državljanov iz vojnih razmer v Republiko Slovenijo.

Plaketo za izjemno delo na konzularnem področju je prejel tudi vodja Konzularnega sektorja mag. Viktor Mlakar za opravljeno zahtevno nalogo zaščite slovenskih državljanov in državljank v tujini in organizacijo njihove vrnitve s kriznih območij.

Posebno priznanje je bilo namenjeno tudi ekipnemu delu in uspešno izvedenim projektom slovenske diplomacije. Pohvalo je prejela ekipa Projektne enote slovenskega predsedovanja skupini MED9, ki jo sestavljajo Nina Skočajič Juvan, Nina Seljak, Špela Horjak in Matevž Štepec, za uspešno izvedbo prvega predsedovanja Republike Slovenije skupini MED9.

Podelitev priznanja za izjemne delovne uspehe / Avtor: MZEZ

Slovesnost je zaznamoval tudi spomin na Vojka Kuzmo, ki je posthumno prejel pohvalo za svoje delo pri vodenju Urada Republike Slovenije v Ramali ter za strokovno in požrtvovalno delovanje v kriznih razmerah, tudi v času politično zahtevnega procesa priznanja Palestine.

Ministrica Fajon se je v nagovoru zahvalila vsem uslužbencem Ministrstva za zunanje in evropske zadeve in poudarila: »Ob koncu svojega mandata z velikim ponosom gledam na vse, kar smo skupaj dosegli. A vedno znova se potrjuje, da diplomacija niso le politike, dokumenti in protokol. Diplomacija so predvsem ljudje. Vsak dosežek, vsak uspešen projekt, vsaka zahtevna pogajanja in vsak korak naprej so rezultat skupnega dela, medsebojnega zaupanja ter izjemne predanosti celotne ekipe.

Ministrica Fajon se je v nagovoru zahvalila vsem uslužbencem Ministrstva za zunanje in evropske zadeve in poudarila: »Ob koncu svojega mandata z velikim ponosom gledam na vse, kar smo skupaj dosegli. A vedno znova se potrjuje, da diplomacija niso le politike, dokumenti in protokol. Diplomacija so predvsem ljudje. Vsak dosežek, vsak uspešen projekt, vsaka zahtevna pogajanja in vsak korak naprej so rezultat skupnega dela, medsebojnega zaupanja ter izjemne predanosti celotne ekipe.

Za uspehi slovenske diplomacije stojijo diplomati doma in po svetu, strokovni sodelavci, administracija, prevajalci, konzularno osebje in številni drugi, ki pogosto daleč od oči javnosti vsak dan skrbite, da Slovenija v svetu nastopa samozavestno, verodostojno in spoštovano. Prav zato danes praznujemo predvsem vas. Hvala za vašo strokovnost, integriteto, potrpežljivost in predanost. Hvala za vse odrekanje, številne neprespane noči, zahtevne pogovore in odgovornost, ki jo nosite pri svojem delu.«

Tradicionalno je ob dnevu slovenske diplomacije potekal tudi dan odprtih vrat Ministrstva za zunanje in evropske zadeve. V zgodovinskih stavbah Mladike in Liceja so si obiskovalci lahko ogledali prostore, ki so sicer zaprti za javnost. Spoznali so veliki salon Borisa Pahorja, salon ministrice in protokolarna darila slovenskih zunanjih ministrov. Seznanili so se tudi z delovanjem ministrstva in osnovami diplomatskega protokola, ki sta jih predstavili generalna sekretarka ministrstva, veleposlanica Barbara Žvokelj, in vodja Diplomatskega protokola, veleposlanica Nataša Prah.

Nagovor generalne sekretarke
Avtor: MZEZ

Srečanje z ministrico / Avtor: MZEZ

Predstavitev vodje Diplomatskega protokola / Avtor: MZEZ

DIPLOMATSKI SPOMINI

Kot del zaznamovanja 35. obletnice samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije smo k pogledu na diplomatsko dogajanje v tem obdobju povabili nekdanje slovenske veleposlanice in veleposlanike, ki so skozi svoje diplomatsko delovanje tudi sami sodelovali v procesu nastajanja naše države in diplomacije ter pri njenem nadaljnjem razvoju.

Vabilu so se odzvali Marija Adanja, dr. Božo Cerar, Mirko Cigler, Roman Kirn, Marcel Koprol, dr. Jožef Kunič in mag. Marjan Šetinc, ki so večinoma še danes aktivni in vidni člani strokovne javnosti.

Razprava, ki jo je moderirala vodja Službe za strateške študije in analize Sabina Stadler, je bila namenjena vlogi slovenske diplomacije in njenih posameznikov ter razvoju slovenskega diplomatskega aparata že v času pred osamosvojitvijo in seveda od nastanka samostojne slovenske države do danes. Razprava je bila tako razdeljena v tri časovne sklope, in sicer:
1) pred in med osamosvojitvijo Slovenije, 2) obdobje med letoma 1991 in 2004 ter 3) obdobje po letu 2004, torej po vstopu Slovenije v polnopravno članstvo v EU in zvezo NATO.

Razprava se ni osredotočila le na najbolj javno vidne uspehe in mejnike, pač pa se je dotaknila še številnih drugih vidikov, tudi nekaterih zamujenih priložnosti, in drugih procesov, ki so utrli pot samostojni državi in njeni prepoznavnosti v mednarodni skupnosti ter postali temelji za nastanek in razvoj slovenske diplomacije vse do danes.

Udeleženci razprave so se na gradu Jablje srečali 5. februarja, 5. marca in 16. aprila letos – za njihov čas in prispevek smo jim zelo hvaležni. Poudarki in ugotovitve iz razprave bodo zbrani v arhivskem dokumentu Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

Razprava na gradu Jablje, 16. april 2026
Avtor: MZEZ/ZAN

MEDNARODNI FORUM O ČEBELAH

Ponovno smo v maju, ko narava zaživi, se odene v zeleno in se obarva s cvetočimi rastlinami in drevesi. Prebudijo se tudi čebele in drugi opraševalci, ki nas s svojim brenčanjem in letanjem s cveta na cvet opominjajo, kako ključni so – ne le za zagotavljanje prehranske varnosti, temveč tudi za ohranjanje biotske raznovrstnosti in kot vir dodatnega zaslužka z medenimi izdelki, zlasti za ranljive družbene skupine.

Svetovni dan čebel na pobudo Slovenije zaznamujemo od leta 2018 in pri tem aktivno opozarjamo na ogroženost čebel in opraševalcev zaradi podnebnih sprememb, onesnaževanja okolja in netrajnostne rabe pesticidov. Pobuda je naletela na široko mednarodno podporo in postala pomemben instrument za promocijo Slovenije v okviru njene diplomacije. Redne dogodke ob svetovnem dnevu čebel v domovini, na sedežu FAO v Rimu in na sedežu OZN v New Yorku, podeljevanje priznanja »Zlata čebela« in izvajanje manjših čebeljih projektov prek diplomatskih predstavništev smo v zadnjih letih nadgradili še z razvojnimi projekti v Butanu, Etiopiji, na Madagaskarju, v Severni Makedoniji in Zambiji ter tudi z organizacijo prvega mednarodnega foruma o čebelah v Ljubljani maja 2024. Forum se od takrat vsako leto odvija izmenično v Sloveniji in partnerskih državah.

Prvi forum, organiziran v 2024 v Ljubljani, je potekal pod naslovom Z mladimi za čebele. Forum je opozoril na ključno vlogo mlajših generacij pri ohranjanju čebel in opraševalcev v prihodnosti. S projekti, kot so učni čebelnjaki na osnovnih šolah, izobraževanjem in promocijo čebelarstva, se mlade spodbuja k odgovornemu odnosu do narave ter spoznavanju pomena čebel in drugih opraševalcev za kmetijstvo in ekološko ravnovesje.

Drugi forum je potekal 20. maja 2025 v Jimmi v Etiopiji. Spomnil je na pomen Afrike pri svetovni proizvodnji medu in ohranjanju opraševalcev. Afrika namreč prispeva 12 % svetovne proizvodnje medu, pri čemer je Etiopija največja proizvajalka medu na celini. Prav tako je Afrika zanimiva zaradi tradicionalnih metod čebelarjenja, kar spodbuja trajnost, razvoj podeželskih gospodinjstev in biotsko raznovrstnost. Prednost te celine je tudi večja odpornost čebel in manjša onesnaženost s pesticidi. Izzivi ostajajo pri postopkih predelave in priprave medu v skladu z mednarodnimi standardi. Slovensko znanje lahko tu prispeva h kakovostnejšim izdelkom, višjim zaslužkom in k zniževanju revščine na svetovni ravni.

Skupinska slika udeležencev foruma
Avtor: Nebojša Tejić, STA

Tretji mednarodni forum trajnostnega čebelarstva in opraševanja, ki je letos 20. in 21. maja potekal v Mariboru, se je odvijal pod naslovom Znanost, inovacije in politike za trajnostno prihodnost – s konkretnim poudarkom na pomenu raziskav. Uvodnim nagovorom so sledili visoki panel o povezovanju znanosti, kmetijstva in biotske raznovrstnosti ter strokovni razpravi o vzpostavitvi globalne platforme za opraševalce in o opraševalcem prijaznem kmetijstvu. Dan se je zaključil s slovesnim dogodkom ob svetovnem dnevu čebel in podelitvijo nagrade Zlata čebela. Drugi dan foruma je bil namenjen razpravam o zagotavljanju kakovosti medu in trgovini z medom ter obiskom čebelarskega centra, srečanjem z lokalnimi čebelarji in obiskom enega od centrov čebelarskega turizma.

Svet se danes sooča s trojno planetarno krizo: podnebnimi spremembami, onesnaževanjem in izgubo biotske raznovrstnosti. Stanje populacije čebel in drugih opraševalcev je pomemben pokazatelj uspešnosti naših politik pri reševanju teh izzivov. Prav ti majhni, a nepogrešljivi organizmi dokazujejo, da se tudi s številnimi majhnimi koraki lahko izpiše zgodba o uspehu. Slovenija in Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve si bosta s partnerji, z majhnimi, a številnimi koraki zato še naprej prizadevala za ozaveščanje o pomenu čebel – ne le ob njihovem svetovnem dnevu, pač pa vse dni v letu.

SLOVENIJA IN LATINSKA AMERIKA TER KARIBI: PARTNERSTVO PRIHODNOSTI, ZGRAJENO NA ZNANJU IN ZAUPANJU

Deveti Dnevi Latinske Amerike in Karibov (LAK) so potekali 26. in 27. marca in so potrdili status osrednje strateške platforme, ki presega okvire klasične diplomacije. Slovenija se je z dogodkom znova izkazala v vlogi napredne partnerice, ki si z državami iz regije LAK ne deli le skupnih vrednot multilateralizma, človekovih pravic in demokracije, temveč tudi konkretno vizijo za tehnološki in gospodarski preboj.

Najvišja raven politične zavezanosti in reprezentativna udeležba

Letošnja izvedba je izstopala po izjemni politični teži. Udeležence so na najvišji ravni pozdravile predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar, ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon, državna sekretarka Melita Gabrič in politična direktorica Mateja Norčič Štamcar. Sprejem na tako visoki ravni jasno kaže pomen, ki ga Slovenija pripisuje poglobitvi odnosov z regijo LAK, in pripravljenost za neposreden dialog o ključnih globalnih izzivih.

Pogovor pri predsednici države dr. Pirc Musar
Avtor: Boštjan Podlogar, UPRS

Poseben pomen je letošnjim Dnevom LAK dala tudi izjemno številčna in reprezentativna udeležba delegacij iz desetih ključnih držav te regije.

Izjemna odzivnost in aktivna prisotnost veleposlanikov Brazilije, Čila, Dominikanske republike, Ekvadorja, Kostarike, Kube, Mehike, Paragvaja in Peruja ter odpravnice poslov Kolumbije sta jasno in močno sporočilo o medsebojnem zaupanju, ki potrjuje, da ima Slovenija v regiji verodostojne zaveznike, s katerimi si deli vizijo o stabilni, inovativni in povezani mednarodni skupnosti.

Njihov osebni angažma in konstruktivni prispevki v razpravah so bili ključni za prepoznavanje novih priložnosti, ki bodo v prihodnje prerasle v konkretne gospodarske in znanstvene projekte.

Pozdravni nagovor ministrice Tanje Fajon in obisk udeležencev na Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve
Avtor: MZEZ

Slovenska odličnost v znanosti in energetiki

V središču letošnjega programa je bila slovenska znanstvena odličnost. Udeleženci so obiskali raziskovalni reaktor TRIGA Instituta »Jožef Stefan« in Nuklearno elektrarno Krško, s čimer se je Slovenija predstavila kot jedrska država z vrhunskim znanjem, ki združuje tradicijo in inovacije.

Institut »Jožef Stefan« (reaktor TRIGA): Z enim redkih evropskih centrov z raziskovalnim reaktorjem na nizko obogateni uran deluje Slovenija kot znanstveno vozlišče za celotno regijo. Tu se izobražujejo vrhunski strokovnjaki in razvijajo ključni izotopi.

Nuklearna elektrarna Krško: Predstavljena je bila kot steber slovenske energetske neodvisnosti in nizkoogljične prihodnosti. Z visokimi varnostnimi standardi in načrtovano gradnjo JEK2 Slovenija utrjuje svojo vlogo tehnološke voditeljice na področju jedrske energije.

Luka Koper – logistično vozlišče na pragu Evrope

Obisk Luke Koper je spomnil na strateški pomen Slovenije kot vstopne točke v srednjo in vzhodno Evropo. Luka Koper s svojo strategijo do leta 2033 in investicijami v višini 785 milijonov evrov ostaja ključni partner za države LAK. Skupni interes je jasen: s polno ratifikacijo sporazumov EU – Mercosur, EU – Čile in EU – Mehika bomo odpravili trgovinske ovire in vzpostavili še močnejše neposredne logistične tokove.

Obisk v Luki Koper in JE Krško / Avtor: MZEZ

Gospodarske pobude in inovacije

Ob srečanju s Primorsko gospodarsko zbornico so se predstavniki držav LAK seznanili z vodilnimi slovenskimi podjetji: od visokotehnoloških inženirskih rešitev na ključ (Ensol 360) in malih hidroelektrarn (Scotta Turboinštitut)do celovitih logističnih verig (Intereuropa) in naprednih IT-sistemov za upravljanje infrastrukture (Actual I. T.).

Deveti Dnevi LAK so dokazali, da Slovenija ni le opazovalka, temveč aktivna in ambiciozna partnerica Latinske Amerike in Karibov. Z odprtim političnim dialogom in povezovanjem znanosti, energetike in logistike gradimo mostove, ki bodo v prihodnje prinesli konkretne koristi za državljane in gospodarstva na obeh straneh. Slovenija ostaja odprta, inovativna in predana dolgoročnemu sodelovanju z regijo LAK.

ZAZNAMOVANJE DNEVA EVROPE NA TEKU TROJK V ZNAMENJU SOLIDARNOSTI

Letošnjega Teka trojk, ki je potekal 9. maja, se je že tretje leto zapored udeležila tudi ekipa pod znamko SLOVENIA Aid & Partnerships. Udeleženke in udeleženci, med katerimi so bili predstavnice in predstavniki MZEZ, partnerskih ustanov na področju uradne razvojne pomoči in diplomatskega zbora, so letos s tekom prenašali sporočilo solidarnosti, sodelovanja in medsebojne podpore za dosego skupnih ciljev.

Zagotovili smo celovit pristop, ki je povezal znanstveno diplomacijo, gospodarsko promocijo, vlogo žensk v znanosti in krepitev vezi s slovensko diasporo. Takšen model sodelovanja se je izkazal kot primer dobre prakse pri izvedbi vsebinsko in organizacijsko zahtevnih obiskov z izrazito mednarodno dimenzijo.

V okviru 68. prireditve Pot ob žici je tudi letos potekal Tek trojk, ki s poudarkom na sodelovanju, solidarnosti in ekipnem duhu že vrsto let presega zgolj športni dogodek. Posebnost teka je, da uspeh ni odvisen od posameznika, temveč od celotne ekipe, saj trojke cilj dosežejo skupaj oz. šteje čas najpočasnejšega tekača. Kolektivnost, solidarnost in medsebojna pomoč so vrednote, ki tesno odražajo tudi načela mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije.

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve je skupinsko udeležbo organiziralo pod znamko SLOVENIA Aid & Partnerships in tako skupaj s partnerji opozorilo na pomen povezovanja za trajnostni razvoj in pomoč skupnostim, prizadetim zaradi kriz in naravnih nesreč.

Letos so se poleg zaposlenih na MZEZ, njihovih družinskih članov in prijateljev dogodku pridružili tudi predstavniki diplomatskega zbora (tekli so diplomati Romunije, Turčije, Združenih držav Amerike, Albanije in Japonske) ter predstavniki izvajalskih organizacij mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči, med njimi Centra za mednarodno sodelovanje in razvoj, platforme SLOGA, Slovenske karitas, ITF Ustanove za krepitev človekove varnosti in Centra za razvoj financ.

Skupinska fotografija udeležencev teka
Avtor: MZEZ

Številčna udeležba 17 trojk je obenem krepila vidnost slovenske uradne razvojne pomoči in ozaveščala javnost o tem pomembnem področju. Poseben pomen je dogodku dala tudi prisotnost ministrice za zunanje in evropske zadeve Tanje Fajon in državne sekretarke Neve Grašič, ki sta po teku pozdravili tekačice in tekače.

Ker je letošnji Tek trojk potekal 9. maja, na dan Evrope, je pri organizaciji dogodka sodelovalo tudi Predstavništvo Evropske komisije v Ljubljani. Poleg razgrnitve zastave EU na startu in tematskih stojnic ob poti je evropsko prisotnost podkrepila tudi udeležba evropske komisarke Marte Kos na pohodu ob žici, kjer se ji je poleg članov diplomatskega zbora pridružilo še nekaj diplomatov iz MZEZ. S skupnimi aktivnostmi smo se tako spomnili na vrednote evropskega povezovanja in solidarnosti.

OB 25. OBLETNICI PODPISA SPORAZUMA O VPRAŠANJIH NASLEDSTVA

Razmišlja: Roman Weixler, Sektor za meje in nasledstvo (v sodelovanju z Matejo Vraničar-Erman in Boštjanom Pucljem)

Lepega sončnega petka*, le nekaj dni po 10. obletnici nastanka slovenske države, so se na Dunaju zbrali Dimitrij Rupel, Tonino Picula, Zlatko Lagumdžija, Ilija Filipovski in Goran Svilanović ter podpisali Sporazum o vprašanjih nasledstva. Podpis je bil velik dosežek, rezultat desetletnih pogajanj s pomočjo posredovanja mednarodne skupnosti, pri čemer je ključno vlogo odigral britanski diplomat sir Arthur Watts. Poleg vztrajnosti glavnih akterjev je bil ključni element za sprejetje sporazuma svež politični veter v Srbiji, ki je zavel po demokratičnih spremembah l. 2000 in omogočil poenotenje stališč glede usode SFRJ. Podpis sporazuma je namreč dokončno potrdil dejstvo, ki ga je že leta 1992 ugotovila Badinterjeva komisija: država SFRJ je razpadla, na njenem ozemlju pa je nastalo pet suverenih enakopravnih držav naslednic – Slovenija, Hrvaška, BiH, Makedonija (danes Severna Makedonija) in Srbija (takrat še kot ZRJ).

Sporazum je edina mednarodnopravna pogodba, ki so jo sprejele vse države naslednice in ki določa načela za urejanje medsebojnih razmerij, pravic in obveznosti držav naslednic SFRJ. V nekaterih zgodovinskih učbenikih se je je zaradi načina razpada države prijela kar oznaka »mirovna pogodba o Jugoslaviji«.

Kljub temu bi težko zagovarjali tezo, da se je s podpisom sporazuma zaključil proces razpada SFRJ. Cela tri leta so bila potrebna, da je sporazum stopil v veljavo, za njegovo dokončno uresničitev pa jih ni zadostovalo niti nadaljnjih 22. In že smo pri ključni pomanjkljivosti sporazuma: problem izvedbe. Poleg selektivnosti pri izpolnjevanju sprejetih mednarodnih zavez, ki je značilna za to geopolitično področje, lahko izluščimo vsaj še dva razloga za počasno uresničevanje: pomanjkanje mehanizma, ki bi omogočal reševanje zadev ob nesoglasjih oz. neaktivnosti držav naslednic in dejstvo, da je sporazum nastal na pogorišču SFRJ, kjer so odnosi med naslednicami do današnjega dne ostali zaznamovani z nezaupanjem na podlagi preteklih in polpreteklih vojaških spopadov ter nasprotujočih si pogledov na zgodovinska dogajanja, vključno z razpadom skupne države.

Spričo razmer je vlogo motorja nasledstvenega procesa v veliki meri prevzela Slovenija in s tem zavestno sprejela večjo odgovornost za uresničitev posameznih dogovorjenih zavez. Naša država se načrtno loteva nasledstvenih zadev ob upoštevanju širše slike, ki poleg uresničevanja nacionalnih interesov vključuje tudi aktivno zavzemanje za najboljše rešitve oz. najučinkovitejšo pot k udejanjenju sporazuma. Odgovoren pristop pogrešamo pri preostalih državah naslednicah, saj krčevito oklepanje nesprejemljivih stališč, ki so bila oblikovana v žaru zamer takoj po koncu oboroženih spopadov ali pa brezbrižnost pri izpolnjevanju sprejetih zavez v multilateralnih okvirih preprečujeta doseganje rezultatov.

Od kod ta razlika v pristopu? V prvi vrsti že pri dojemanju pomena in narave sporazuma. Slovenija se jasno zaveda pomena sporazuma in njegove izvedbe, kar se odraža v naših ključnih zunanjepolitičnih dokumentih. Celovita uresničitev Sporazuma o vprašanjih nasledstva je opredeljena kot ena od prednostnih nalog slovenske zunanje politike. V zunanjepolitičnih strategijah preostalih držav naslednic bomo zaman iskali nasledstvo – kljub dejstvu, da nerešena vprašanja iz preteklosti obremenjujejo sedanje odnose in otežujejo oz. omejujejo njihovo mednarodno delovanje.

* Podatki so bili pridobljeni s pomočjo umetnointeligenčnega poročevalca o vremenu.

Poleg tega je Slovenija spoštovanje mednarodnega prava postavila na najvišje mesto med vrednotami mednarodnega udejstvovanja – to je posledica zavedanja, da ji le predvidljiv, stabilen in spoštovan sistem mednarodnih pravil lahko zagotavlja dolgoročni temelj za obstoj in razvoj. Sporazum o vprašanjih nasledstva zato nosi dvojen pomen: je ena osnovnih mednarodnih pogodb, ki utrjuje temelje naše državnosti in preprečuje škodljivo potvarjanje zgodovinskih dejstev, hkrati pa posega na nekatera ključna področja naše države oz. naroda, kot so kulturna dediščina, arhivi, zaščita pravic.

Posebnost ali prednost pristopa Slovenije do urejanja nasledstvenih vprašanj je tudi ta, da na nasledstvo ne gledamo kot na relikt preteklosti, ampak ga povezujemo s sedanjostjo in prihodnostjo. To seveda pomeni, da imamo urejanje nasledstvenih vprašanj v mislih vsi diplomati in uslužbenci MZEZ, ne le kolegi, ki imajo te vsebine v opisu svojih del in nalog. Prav povezovanje omogoča, da je urejanje nasledstvenih vprašanj vedno aktualno oziroma aktualizirano.

Na drugi strani je treba razumeti različen položaj držav naslednic. Pri tem izstopa Srbija, kjer je večina gradiv, arhivov, umetniških del ipd., kakor tudi dokumentov, ki bi lahko razjasnili dejansko stanje glede posameznih odprtih vprašanj in brez katerih ni mogoče sprejeti argumentirane odločitve o teh vprašanjih. V takšnih okoliščinah se zlahka – posebej še ob pomoči politično motiviranih glasnikov – ustvarja občutek, da država z razreševanjem nasledstvenih vprašanj izgublja svoje premoženje oz. da se ji ga želi na ta način odvzeti. Zato je vedno znova pomembno poudarjati, da gre za DELITEV nekdanjega skupnega premoženja oz. VRAČANJE nekdanjega republiškega premoženja, nikakor pa ne ODVZEMANJE.

Vsekakor se je upravičeno vprašati, kaj konkretno – poleg zgoraj opisanega splošnega pomena sporazuma – ima Slovenija od tega, da si aktivno prizadeva urediti nasledstvena vprašanja.

Dosežkov je bilo kljub zastoju v zadnjih letih precej. Izpostavljamo nekatere pomembnejše:

- Urejeno je nasledstvo premoženja nekdanje SFRJ, ki je bilo ob razpadu države v Sloveniji.
- Skoraj v celoti je urejeno vprašanje nasledstva nepremičnin, ki so jih diplomatsko-konzularna predstavništva in predstavniki nekdanje SFRJ uporabljali v tujini. Iz tega naslova je Slovenija pridobila 13 nepremičnin in še 12 milijonov EUR namenskih sredstev iz naslova skupnih prodaj nepremičnin SFRJ v tujini.
- Slovenija je pridobila del finančnih sredstev nekdanje skupne države v vrednosti približno 220 mio EUR.
- V Diplomatskih arhiv Slovenije smo prevzeli 103 originale mednarodnih pogodb, ki se nanašajo le na Slovenijo.
- Slovenija je prevzela 231 umetniških del iz predstavništev nekdanje SFRJ v tujini.
- V Slovenijo je bilo vrnjenih 13 originalnih zapisov slovenskih filmov, ki so se desetletja hranili v Jugoslovanski kinoteki.
- Urejeno je vprašanje pokojnin (Priloga E sporazuma je edina priloga, ki jo države naslednice štejejo za v celoti uresničeno).

Še pred sklenitvijo sporazuma je bilo urejeno vprašanje nasledstva državnega dolga do posameznih upnikov (Mednarodni denarni sklad, Svetovna banka, Pariški in Londonski klub), s čimer je bila preprečena uveljavitev solidarnostne klavzule in nevarnost, da bi tuji upniki celoten dolg nekdanje SFRJ poskušali izterjati od Slovenije.

Glede na dolgo obdobje uresničevanja sporazuma bi si laiki lahko predstavljali, da so na mizi ostale samo še kompleksne zadeve, ki nimajo enostavnih rešitev in terjajo preveč napornega usklajevanja in iskanja kompromisov. Dejansko bi se lahko velika večina preostalih zadev rešila že z minimalnim trudom držav naslednic.

Poglejmo, kaj je še ostalo: vračanje umetniških del velikega pomena za kulturno dediščino posamezne države naslednice; delitev preostalih nepremičnin diplomatskih predstavništev SFRJ v tujini; posamezna finančna sredstva (premoženje skupnih oz. mešanih bank) in obveznosti (nekateri dolgovi do držav in mednarodnih organizacij, med njimi npr. dolg SFRJ do OZN); razdelitev oz. vračanje arhivskega gradiva, vključno s projektom digitalizacije gradiva Arhiva Jugoslavije; vprašanje lastništva in uporabe Beneškega paviljona in vzdrževanja skupnih vojnih grobišč v tujini ter zaščita premoženja in pravic posameznih podjetij.

Seznam se v zadnjih letih spreminja le malo. Kljub prizadevanjem Slovenije smo priča stagnaciji na skoraj vseh področjih. Nasledstvena problematika ob vrsti aktualnih problemov in izzivov, s katerimi se soočajo države naslednice, enostavno ni v prvem planu. Za ilustracijo lahko omenimo bilateralne pogovore s Srbijo na visoki ravni pred nekaj leti, kjer je ob obravnavi vprašanja Kosova in drugih regionalnih izzivov, migracijske krize in evropskih integracij vprašanje vračanja filma Kekec hočeš nočeš dobilo trivialno konotacijo.

Zaradi pomanjkanja interesa posameznih držav naslednic se pojavljajo težave že pri sami organizaciji sestankov. Kljub jasno določeni časovnici v sporazumu in poslovnikih delovnih teles ter dogovorjenim rokom niso redki primeri, ko se na določen sestanek čaka po več let. Konkretno, zadnji redni sestanek visokih predstavnikov za nasledstvo je bil pred sedmimi leti (novembra 2019). Podobno je tudi pri zasedanju pooblaščenih predstavnikov za posamezno prilogo.

Ker izvajanje sporazuma na predvideni tehnični ravni ne poteka po načrtih, bo za aktivnejši pristop nujno potrebna dodatna politična volja v državah naslednicah. Slovenija se zaveda tega problema, zato je leta 2023 spodbudila srečanja ministrov za zunanje zadeve držav naslednic. Doslej so se odvila tri tovrstna srečanja, dve je organizirala Slovenija, eno pa Hrvaška. Na vseh srečanjih ministri za zunanje zadeve jasno potrjujejo svojo pripravljenost za iskanje rešitev, na konkretne učinke pa zaenkrat še čakamo.

Za razrešitev nasledstvenih vprašanj bo treba uporabiti tovrstne in druge inovativne predloge, a hkrati vztrajati pri načelih, ki so zajeta v sporazumu, da ne zaidemo onkraj dogovorjenih okvirov. Naša vztrajnost, doslednost in ciljna naravnanost bodo v tej fazi še pomembnejše kot doslej. Za zgled si lahko postavimo kolegice in kolege, ki so desetletje pripravljali sporazum, preden so se uskladile vse okoliščine, ki so omogočile njegov podpis.

Njihov navdih bo zelo dobrodošel. Danes, ko se poleg vseh globalnih in regionalnih kriz soočamo še z vsesplošno erozijo mednarodnega prava, lahko še z manj optimizma in upanja zremo naprej in iščemo polje zadovoljive ravni uresničevanja nasledstvenega sporazuma. Sloveniji ne preostane drugega, kot da vzame dane razmere v zakup in išče dodatne vzvode, ki bodo proces po posameznih poglavjih premaknile naprej.

Ureditev vprašanja slovenske kulturne dediščine v drugih državah naslednicah (predvsem Srbiji) ter vprašanje skupnih in slovenskih (nekdanjih republiških) arhivskih gradiv ostajata naši prednostni nalogi. Enako pomembno je, da se uredijo preostala finančna vprašanja, saj v nekaterih primerih že načenjajo odnose Slovenije z domnevnimi državami upnicami, čeprav zaradi pomanjkanja dostopa do relevantnih dokumentov sploh ne moremo jasno potrditi soodgovornosti za poplačilo teh dolgov.

Da naše razmišljanje ne bi zavilo na preveč negativno stranpot, si poglejmo vprašanje uresničevanja nasledstvenega sporazuma še z druge, svetlejše plati, kot priložnost:

- Nasledstvo je odlična priložnost za pozitivno regionalno zgodbo. Večina zadev je relativno enostavno rešljivih, zaradi vpliva na regionalno sodelovanje in vključenosti v ključne širitvene dokumente EU bi razrešitev prinesla pozitivno stimulacijo državam kandidatkam.

- Slovenija bi se z uspešnimi rešitvami dodatno promovirala kot odgovorna zagovornica spoštovanja mednarodnega prava in država, ki s prožno, učinkovito in strateško zunanjo politiko gradi pozitivno sodelovanje v regiji.

- Nasledstvo je tudi polje za sodelovanje in nadgradnjo odnosov s preostalimi državami naslednicami. Iskanje inovativnih rešitev v sebi nosi potencial pozitivnih zgodb, privlačnih tudi za širšo javnost, kot je vračanje umetniških del velikega kulturnega pomena (spomnimo se samo nedavnega primera vrnitve Carpaccieve slike v Piran).

- Sporazum o vprašanjih nasledstva in njegovo uresničevanje sta tudi priložnost za ohranjanje zavedanja o temeljih naše državnosti, opomnik na neverjetno vztrajnost, odločnost, pogum in zgodovinsko srečo slovenskega naroda, da si je izboril svojo državo. Z leti to zavedanje neizogibno bledi, s pomočjo nasledstva pa lahko te občutke vedno znova podoživljamo.

Razlogov za nadaljevanje uresničevanja Sporazuma o vprašanjih nasledstva je torej dovolj, verjamemo, da se bodo pomena in priložnosti prej ali slej zavedele tudi preostale države naslednice. Konec koncev ni neobičajno, da se nasledstvena vprašanja rešujejo dolga desetletja. Le redki so primeri, kakršen je bil razpad Češkoslovaške, ko so nasledstvena vprašanja rešili prej kot v letu dni in brez večjih napetosti.

Od razpada Jugoslavije je minila že polovica obdobja njenega skupnega obstoja. Skrajni čas, da se države naslednice odločno lotimo reševanja preostalih vprašanj in Sporazum o vprašanjih nasledstva umaknemo z mize. K temu ves čas nagovarjamo preostale države naslednice, pri čemer nas vodi zavedanje, da neizvajanje zmanjšuje pomen sporazuma in hkrati povečuje prostor za zgodovinske manipulacije. Teh pa je na področju nekdanje SFRJ že tako preveč.

BLEJSKI STRATEŠKI FORUM: PARTNERSKI PROJEKT FUTURE 500 – KONFERENCA V BRUSLJU

Generalni sekretar Blejskega strateškega foruma Peter Grk se je 23. in 24. marca 2026 v Bruslju udeležil konference Future 500, ki sta jo organizirala IEDC – Poslovna šola Bled in Atlantic Council ob podpori številnih partnerstev, med katerimi je tudi BSF (poleg ECOSOC, PODIM, Conclave, EuropaPower Iniciative itd.).

Future 500 je ambiciozen dolgoročni projekt, katerega glavni namen je poiskati najbolj perspektivna mala, srednja in rastoča podjetja v Evropi ter jim omogočiti dostop do kapitala, strateških partnerstev in političnih odločevalcev. S tem pristopom želijo ustvariti novo generacijo evropskih multinacionalk, ki bodo nastale in se zasidrale v evropskem prostoru. Pobuda je nastala kot neposreden odziv na vse glasnejše razprave o evropski (ne)konkurenčnosti, (ne)suverenosti in (ne)odpornosti.

GS BSF Grk na Future 500 / Avtor: BSF

Dogodka se je udeležilo več kot 250 udeležencev iz sveta politike, gospodarstva in financ. Med udeleženci so bili evropski komisarski, vodilni predstavniki borz, direktorji bank in podjetij ter številni podjetniki iz Slovenije, Hrvaške in drugih evropskih držav. Razprava je pokazala, da se v Evropi prebuja zagon za prehod od strategije k njenemu uresničevanju.

V zadnjem času je v evropskem diskurzu mogoče zaznati premik. Poročila, kot je Draghijevo, postajajo del konkretnih političnih pobud. Evropska komisija vzpostavlja nove finančne instrumente, razprave o širitvi dobivajo geostrateško dimenzijo, industrija in podjetniki pa se vse bolj povezujejo. Kljub temu ostaja ključno vprašanje hitrosti in odločnosti. EU potrebuje pogum za izvedbo politik, usklajenost med deležniki in jasno vizijo, kako svoje potenciale pretvoriti v globalni vpliv – in ta pobuda je eden od poskusov, kako to vizijo uresničiti. Civilna družba, podjetniški sektor in akademske institucije se vse bolj dejavno spopadajo s ključnimi izzivi nove geostrateške realnosti, pri čemer je krepitev konkurenčnosti eden osrednjih ciljev. Future 500 je ena takih pobud, usmerjenih v aktivno zapolnjevanje vrzeli.

Namen Future 500 je vzpostaviti celovit ekosistem, ki povezuje banke, investicijske sklade, evropske institucije, podjetja, znanstveno sfero in druge ključne deležnike. Takšna mreža bi omogočila hitrejši pretok znanja, učinkovitejšo izrabo finančnih sredstev in predvsem hitrejši dostop do kapitala za podjetja z velikim potencialom za rast. Eden ključnih problemov, ki se mu pobuda posveča, je dejstvo, da številna evropska podjetja v fazi rasti zaradi regulativnih okvirjev, nepreglednosti institucionalnega okolja in omejenega dostopa do kapitala pogosto končajo v lasti neevropskih akterjev – s tem pa Evropa izgublja konkurenčnost.

S povezovanjem podjetnikov in odločevalcev želi Future 500 vplivati na oblikovanje politik, usmerjenih k pragmatičnim rešitvam in dejanskim potrebam. Pri tem ne gre zgolj za podporo podjetjem, ampak za širše preoblikovanje evropskega pristopa h gospodarskemu razvoju.

Naslednje srečanje podpornikov projekta Future 500 bo 31. avgusta na Bledu, tik pred začetkom letne konference Blejskega strateškega foruma, ko se bo nadaljevala razprava o evropski konkurenčnosti.

VILA PODROŽNIK

Protokolarni objekt Vlade Republike Slovenije na Cesti 27. aprila upravlja Javni gospodarski zavod Brdo in je prizorišče številnih diplomatskih srečanj, ima pa tudi zanimivo zgodovino.

Vila Podrožnik / Avtor: Tomislav Krnač, JGZ Brdo

Vilo na 32.000 m^2 velikem posestvu sredi travnikov pod gričem Rožnik (394 m), na robu tedanje Ljubljane, je leta 1909 postavil uspešen trgovec s steklom in porcelanom Robert Kollmann (1873–1932), ki je bil tudi bančnik in mecen, podpornik Narodne galerije ter izobraževalnih in zdravstvenih ustanov v Ljubljani. Njen arhitekt Ciril Metod Koch se je kako leto prej podpisal tudi pod načrte za kompleks Mladika, v katerem je danes sedež MZEZ.

Rodbina Kollmann je bila judovskega porekla in je posedovala tudi hišo na Starem trgu. Del njihovega posestva pod Rožnikom je bila od leta 1926 tudi vila, v kateri je od 1998 rezidenca veleposlanika ZDA. A to ni bila prva vila na tem mestu.

Že tristo let prej je bil tam dvorec tedanjega ljubljanskega župana, pozneje pa so se lastniki hitro menjavali. Lastnik pristave Rosenbuchl je bil tudi avstrijski jezuit in mehanik Gabriel Gruber, ki je z regulacijo Ljubljanice in drugimi projekti zapustil pomembno sled v mestu. Pristavo je prav tako imela v lasti plemiška rodbina Zois, katere člani so si dopisovali s številnimi diplomati po Evropi.

Oče Franc in sin Robert Kollmann sta z Gorenjske prišla v Ljubljano na vabilo sorodnika konec 19. stoletja in uspešno vodila njegovo trgovino. Kakovosten porcelan je postal nujni artikel meščanstva in rastočega srednjega sloja v avstrijski Ljubljani. Vse do nacionalizacije leta 1946 je podjetje dobro poslovalo. Kollmann je z oporoko pristavo leta 1932 zapustil ustanovi za ubožne slepe, v njenem imenu pa jo je potem v že slabem stanju takratna občina Ljubljana tik pred vojno prodala.

Po vojni so poslopje porušili in zgradili novo stavbo, projekt pa so zaupali mlademu, a že uveljavljenemu arhitektu Vinku Glanzu (1902–1977). Isti avtor, Plečnikov študent, se je podpisal tudi pod modernistično obnovo protokolarnega objekta Brdo pri Kranju, vilo Bled (nekdaj kraljeva letna rezidenca) in več stavb na Brionih, letno rezidenco predsednika Jugoslavije in občinsko palačo v Novi Gorici. Je pa tudi arhitekt palače današnjega Državnega zbora Republike Slovenije, v kateri so bila od februarja 1959 do junija 1991 zasedanja zborov slovenske skupščine v jugoslovanski državi.

V protokolarne namene so vilo Podrožnik z obsežnim parkom začeli uporabljati po obnovi leta 1947. V njej je oblast tedanje Ljudske republike Slovenije prirejala številna srečanja, sprejeme in protokolarne dogodke, od konca 50. let minulega stoletja pa je vila gostila tudi številne tuje državnike. Od leta 1991 je vila protokolarni objekt Republike Slovenije. Pred vhodom v vilo je bil leta 2015 postavljen kip prvotnega lastnika in mecena Kollmanna.

ALMA KARLIN V JUGOVZHODNI AZIJI

Veleposlaništvo Republike Slovenije na Filipinih je v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Celje pripravilo razstavo o Almi Karlin v jugovzhodni Aziji.

Razstava o potovanju Alme Karlin okrog sveta – tudi o tritedenskem postanku na Filipinih ter postankih v Indoneziji, Singapurju in Maleziji – je bila odprta 9. marca 2026 v Narodni knjižnici Filipinov v počastitev Mednarodnega dneva žensk in filipinskega meseca žensk.

Veleposlanica dr. Smiljana Knez na odprtju razstave / Avtor: Veleposlaništvo Manila

Razstava o Almi Karlin je del skupnega projekta z Državnim arhivom Filipinov, ki je pripravil spremljajočo razstavo o Paz Guazon, Filipinki, ki je potovala po svetu v skoraj enakem času kot Alma Karlin, a z nekoliko drugačnim poslanstvom – bila je zdravnica, ki je želela preučiti družbene sisteme v Evropi in ZDA. Obe sta bili več kot popotnici, premikali sta meje ženske emancipacije, približali oddaljene celine in njihove kulture in širili intelektualna obzorja svojih bralcev.

Alma Karlin je svoje bivanje v Manili opisala v enem od poglavij knjige Samotno potovanje, za tedanje časnike pa je napisala tudi nekaj člankov, ki so filipinski javnosti odstrli pogled Evropejke na življenje Filipincev pred stotimi leti.

Odprtje razstave je bilo pospremljeno z dobro obiskanim predavanjem Davorja Mlinariča, kuratorja in skrbnika stalne zbirke o Almi Karlin v Pokrajinskem muzeju Celje.

Skupna razstava o Almi Karlin in Paz Guazon bo pot nadaljevala po drugih filipinskim mestih, samostojna predstavitev Alme Karlin pa bo primerna tudi za promocijo Slovenije in njene kulture v drugih državah jugovzhodne Azije.

Utrinki z odprtja razstave / Avtor: Veleposlaništvo Manila

ZADNJA STRAN

MALO NAZAJ IN MALO NAPREJ

USPEŠNO OPRAVLJENO

- 18. marec – izid 17. številke Diplomatskega zvezka
- 26. in 27. marec – 9. dnevi Latinske Amerike in Karibov
- 19. maj – dan slovenske diplomacije in dan odprtih vrat MZEZ
- 20. in 21. maj – 3. mednarodni forum trajnostnega čebelarstva in opraševanja (svetovni dan čebel)

PRIPRAVLJAMO SE NA

- 2. junija - Dan Afrike 2026
- 3. junij – 5. nacionalna konferenca o umetni inteligenci
- 8. in 9. junij – posvet gospodarske diplomacije in Slovenski globalni forum 2026
- 28. do 30. avgust – Young BSF 2026
- 31. avgust in 1. september – 21. konferenca Blejskega strateškega foruma

MISEL ZA KONEC

»Ni mogoče, da človek ne bi bil vzhičen nad veličastnostjo, krasoto in močjo narave.«

Sir David Attenborough

Diplomatski zvezek je informativno glasilo o diplomaciji, mednarodnih odnosih in globalnih dogajanjih. Izdan je le v elektronski obliki. Izhaja šestkrat letno (na 2 meseca). Vsebina ni nujno odraz uradnih stališč Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

UREDNICA: veleposlanica Sabina Stadler Repnik
NAMESTNICA UREDNICE: Marjana Prvinšek Bokal
TAJNICA UREDNIŠTVA: Klementina Goličnik
LEKTORIRANJE: Nanika Holz
NASLOV UREDNIŠTVA: MZEZ, Služba za strateške študije in analize
Grad Jable, Grajska 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš
Tel. 01 478 67 20, e-naslov: zan.mzez@gov.si

Izdaja: maj 2026, ISSN 33023-9036